

27.9.2022

Eduskunnan talousvaliokunta

Pyyntö 28.9.2022 asiantuntijakuuleminen

Asia: UJ 19/2022 vp - U 26/2022 vp Komission ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta; COM(2021) 802 final ja COM(2022) 222 final

Motiva Oy:n lausunto Talousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen Valtioneuvoston U26/2022 vp jatkokirjelmästä eduskunnalle: Komission ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta; COM(2021) 802 final ja COM(2022) 222 final

Motiva Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston jatkokirjelmästä U26/2022 vp eduskunnalle.

Motiva yhtyy valtioneuvoston kantoihin.

Seuraavia kohtia haluamme korostaa:

On erinomaista, että uusiutuvan energian, ja tässä tapauksessa aurinkoenergian, käyttöön ottoa edistetään kaikin keinoin, mutta **komission esittämä aikataulu on erittäin kireä eikä se ole tarkoituksenmukainen julkisten ja kaupallisten rakennusten osalta.**

Tällä hetkellä aurinkoenergian markkinat ovat kuumentuneet ja suuri kysyntä aiheuttaa toimitusvaikeuksia niin pienissä kuin suurissa järjestelmissä. Laitteistojen – paneelien ja muiden tarvittavien **komponenttien** - saatavuudessa on suuria haasteita. Komission esityksen myötä kasvava kysyntä tulee aiheuttamaan suurta painetta myös **asennuksiin**, kun markkinoilla ei ole riittävästi kapasiteettia. On olennaisen tärkeää mm. paloturvallisuudenkin kannalta huolehtia siitä, että pätevä henkilöstö asentaa aurinkosähköjärjestelmän.

Liike- ja palvelukiinteistöihin aurinkosähköjärjestelmiä asennetaan jo nyt lisääntyvässä määrin, kun se on tarkoituksenmukaista ja kannattavaa asentaa. Tärkeää on kuitenkin, että aurinkojärjestelmien asentamisessa otetaan huomioon rakennuksen muut korjaustarpeet, jotta asennukset tehdään oikeassa vaiheessa. Yhdymme valtioneuvoston näkemykseen, että aurinkoenergiajärjestelmän asentaminen tehdään **laajamittaisten korjausten yhteydessä, jos tämä on teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa.**

On tärkeää, että **aurinkojärjestelmistä ja niiden hinnoista sekä hyvistä toteutustavoista on erityisesti kuluttajien saatavilla tietoa**, jotta järjestelmätoimitukset ja -asennukset

toteutetaan suunnitellusti ja laadukkaasti, ja jotta toimitusten hinnat pysyvät kohtuullisena, eikä kiihtyvä kysyntä aiheuta markkinoilla ylilyöntejä.

Tiedon ja neuvonnan tarve on kasvanut valtavasti kuluvan vuoden aikana. Esimerkiksi Motivan kuluttajaneuvontaan on kuluvan vuoden aikana (26.9.2022 mennessä) tullut 398 pelkästään aurinkoenergiaan liittyvää kysymystä, kun edellisenä vuonna aurinkoenergiaan liittyviä kysymyksiä tuli 30. **Kysyntä on siis kasvanut yli kymmenkertaiseksi jo tähän mennessä vuotta. Aurinkoenergiaan liittyvien kysymysten määrä suhteessa kaikista kysymyksistä on niin ikään kasvanut.** Vuonna 2021 aurinkoenergiaan liittyviä kysymyksiä oli noin 25 % kaikista kysymyksistä, kuluvana vuonna vastaava kysymysten määrä on ollut yli 30 % kaikista kysymyksistä. Neuvontaa ja tietoa kuluttajille löytyy mm. kuluttajien energianeuvonnasta [www.motiva.fi/koti ja asuminen](http://www.motiva.fi/koti_ja_asuminen) sekä <https://aurinkosahkoakotiin.fi/> -palvelusta.

Olemme samaa mieltä valtioneuvoston kanssa siitä, ettei aurinkoenergiajärjestelmistä ole tarkoituksenmukaista säätää ehdotuksessa yksityiskohtaisesti, eikä esimerkiksi tule säätää siitä, koskeeko asennusvelvoite aurinkosähkö- vai aurinkolämpöjärjestelmää. On välttämätöntä **mahdollistaa jäsenmaakohtaiset joustomahdollisuudet**, jotta kansalliset erityispiirteet esimerkiksi kaavoituksen, muiden teknisten järjestelmien tai sääolojen suhteen on mahdollista ottaa huomioon.

Tärkeää on, että **uusissa rakennuksissa uusiutuvaa energiaa hyödynnetään kohteeseen parhaiten soveltuvasti – sekä teknisesti että taloudellisesti**, eikä esimerkiksi aurinkoenergian kattavuudelle aseteta jotain tiettyä tasoa.

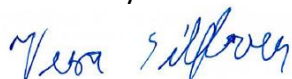
Aurinkoenergiajärjestelmien käyttöön ottamisen vauhdittamiseksi on käytössä kannusteita (esim. energia-avustus kuluttajille, asunto-osakeyhtiöille ja ARA-yhteisöille, kotitalousvähennys kuluttajille ja energiatuki yrityksille, kunnille ja yhteisöille). Kokemuksemme mukaan **pienilläkin kannusteilla on tyypillisesti suuri myönteinen vaikutus tavoiteltavien investointien tekemiseen**, mikä kannattaa huomioida päätöksenteossa.

Suomen kohdalla mahdollisen lisähaasteen tuo myös hyvinvointialueiden siirtymävaihe, joka vaikuttaa erityisesti julkisten rakennusten ja palvelukiinteistöjen kohdalla siihen, missä aikataulussa mahdollisiin velvoitteisiin voidaan vastata. Siirtymävaihe on hidastanut aurinkojärjestelmien käyttöönottoa, koska suuria investointeja ei kunnissa hyvinvointialueille siirtyviin kiinteistöihin nähdä kannattaviksi.

Motiva on jatkossakin mielellään edistämässä aurinkoenergian käyttöönottoa erilaisin asiantuntija- ja viestintäpalveluin.

Helsingissä 27.9.2022

Motiva Oy

Vesa Silfver

toimitusjohtaja